

Vägar till förbättrad samordning av insatser för barn med funktionsnedsättning

Vägar till förbättrad samordning av insatser för barn med funktionsnedsättning

Kunskapsstöd om samordnad information, gemensam planeringsprocess och praktiskt stöd

Behovet av förbättrad samordning har lyfts de senaste 25 åren

- Ökad specialisering av de verksamheter som stöttar barn med funktionsnedsättning
- Starkare avgränsning mellan verksamheter
- Skapar organisatoriska mellanrum
- Behovet av samordning har snarast ökat

PM 2016:1

Samordnad vård och omsorg
En analys av samordningsutmaningar i ett
fragmenterat vård- och omsorgssystem

► vårdanalys ◀

Samordnad vård och omsorg

En av de stora utmaningarna för vården, omsorgen och socialtjänsten i Sverige är att samordna insatserna för patienter och brukare. Även om problemet är gemensamt för många jämförbara länder framstår bristande samordning för svensk del som extra tydlig ur ett patient- och brukarperspektiv. Med den här rapporten vill vi bidra med flera nya angreppssätt för att bättre förstå samordningsproblematiken.

Myndigheten för vård och omsorgsanalys

Titel: Samordnad vård och omsorg
Kategorier: [Hälsa- och sjukvård](#) [Patientcentrering](#) [Samverkan](#) [Socialtjänst](#)
Typ: PM

- Den enskilde får ta ansvar för att helhetsbehovet blir tillgodosett
- Bristande samordning leder till ökade kostnader
- Patientssäkerhetsrisk – funktionsnedsättningen kan förvärras p.g.a. den bristande samordningen

Vad har IVO sett 2017?

De viktigaste iakttagelserna inom IVO:s tillsyn och tillståndsprövning för verksamhetsåret 2017

- Den enskilde får ta ett alltför stort ansvar för att samordna sina vård- och omsorgsinsatser
- Behoven av samordning kommer sannolikt att öka. Det kräver att vård- och omsorgsgivarna fokuserar på att förbättra själva samordningen, snarare än att dela upp ansvaret mellan sig.

Saknas det reglering?

**Minst 30 § styr
samverkan/samordning för
hälso- och sjukvården**

**Minst 36 § styr
samverkan/samordning för
socialtjänsten**

Saknas inte lagar och föreskrifter som reglerar och stödjer att verksamheter och aktörer ska samverka och samordna.

Ansvaret för samordning av insatser ska inte ligga på föräldrarna

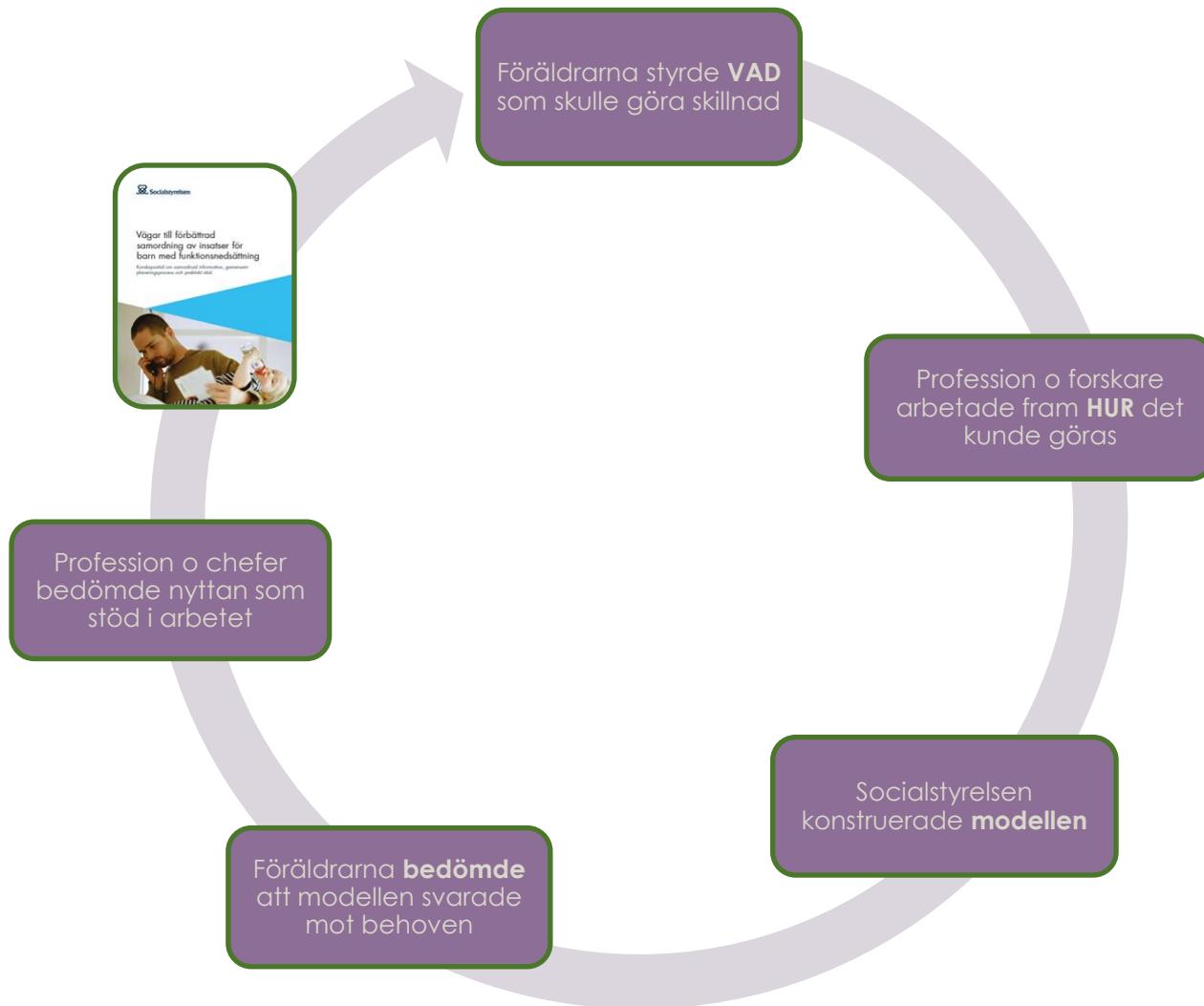
Det här vet vi

- **Barn och föräldrar är ofta nöjda med de enskilda insatserna när man väl får tillgång till dem**

men samordningen brister

- **Risk för ojämlik tillgång på vård, omsorg och stöd.**
Föräldrars förmåga och kapacitet att hitta fram till och söka stöd avgör alltför ofta vilken hjälp barnet får
- **Risk för överbelastade o sjuka föräldrar.**
Föräldrar kan inte förvärvsarbeta/studera/"vara föräldrar" på samma villkor som andra föräldrar
- **Barn med funktionsnedsättning känner oro för sina föräldrar**
- **Patientsäkerhetsrisk när föräldrar förväntas överföra information mellan vårdgivare**
- **Barn och föräldrars möjlighet till delaktighet i vård, stöd och omsorg begränsas av bristande information**

Hur jobba med ett välkänt problem på ett nytt sätt ?

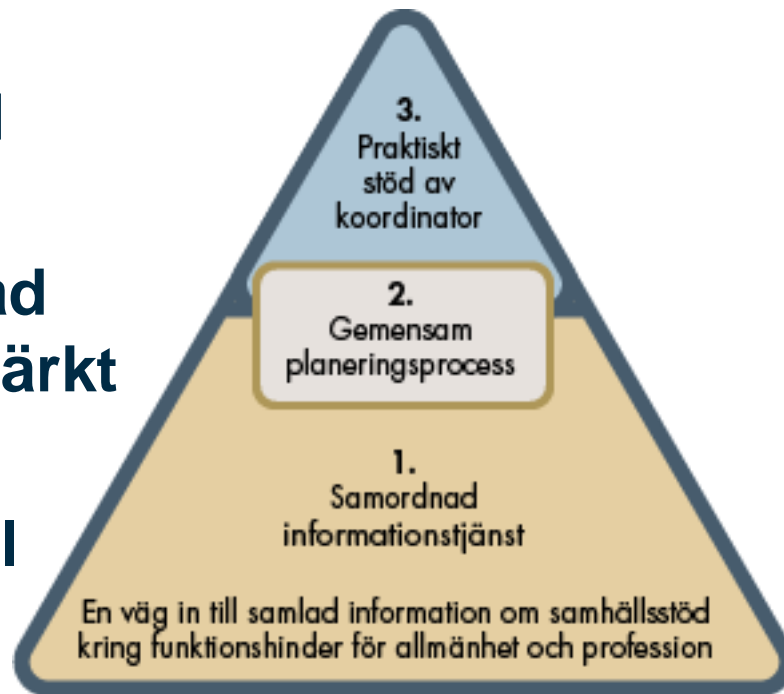

Tre viktiga problemområden som sticker ut

- 1) Information om samhällets stöd är svår att hitta och förstå – ”användarperspektivet” brister
- 2) Gemensam planering, för ett barn i behov av stöd från flera håll, saknas alltför ofta eller fungerar dåligt
- 3) Praktiskt hjälp med att upprätta fungerande stöd utifrån barnets behov saknas

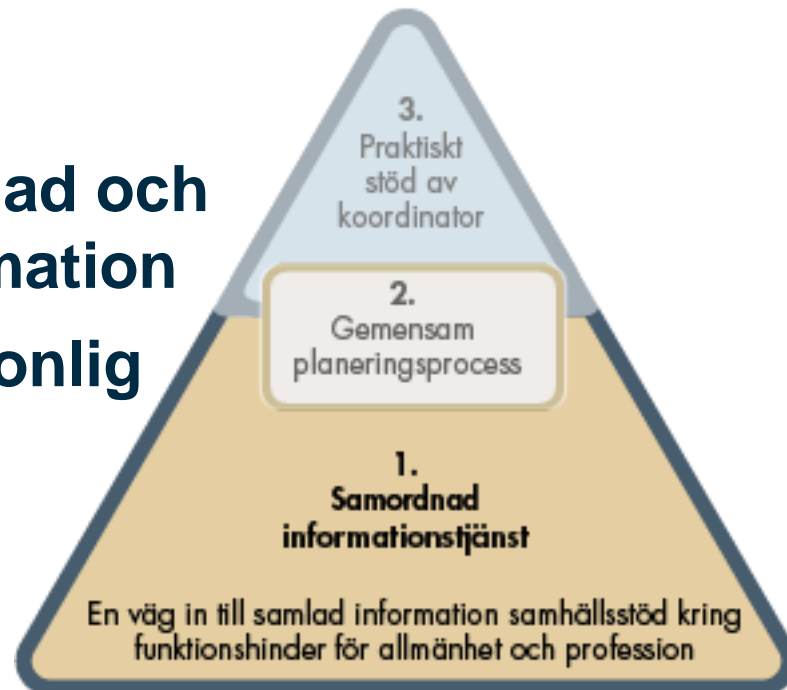
Socialstyrelsens modell

- **Differentierat stöd utifrån behov**
- **Gemensamt uttalad målsättning om stärkt samordning**
- **Lokal och regional förankring**

Samordnad informationstjänst

- **Lättåtkomlig samlad och uppdaterad information**
- **Webbplats + personlig vägledning**
- **För alla invånare**

Att ha information är nödvändigt för att kunna vara delaktig och påverka

- Föräldrar lägger mycket tid på att söka information
- Stödet från kommuner och landsting är inte lika över landet därför måste var och en redogöra för sitt utbud
- 72% av föräldrarna till barn med NPF tycker att det är svårt eller omöjligt att veta var de ska vända sig för att få hjälp eller stöd i frågor som rör barnets funktionsnedsättning (3% tycker att det är lätt) Föräldraenkät 1765 svar
- Vård och omsorg upplevs svåra att nå

Gemensam planeringsprocess

- **Praktiska förutsättningar**
- **Proaktiv plan för budgetfrågor**
- **Barns och föräldrars delaktighet**
- **Konstruktiva möten**
- **Verksamhetskulturella hinder**

Samordnad individuell plan = SIP = ett verktyg för gemensam planering.

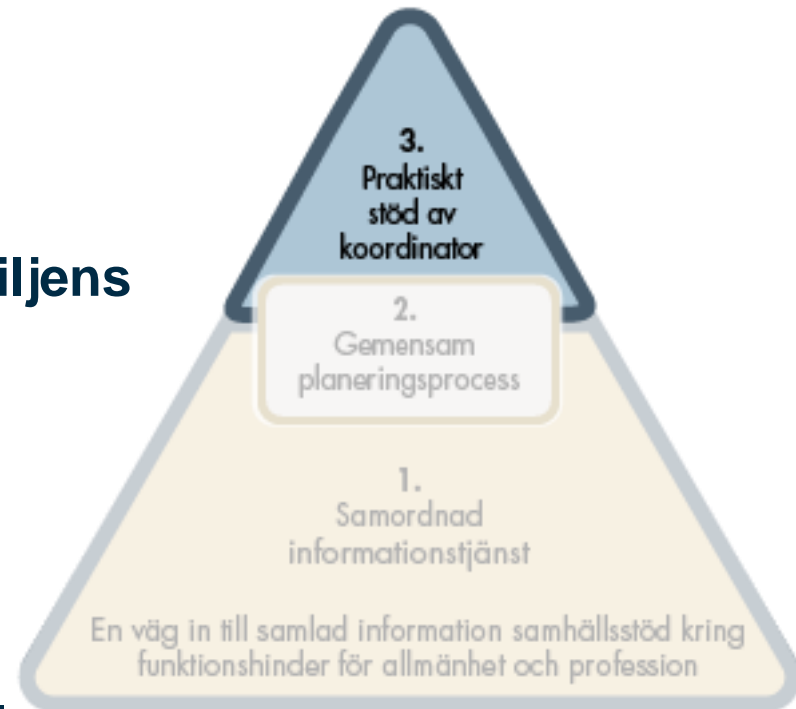
2 kap. 7 § socialtjänstlagen (2001:453), SoL och
16 kap. 4 § hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), HSL

- När SIP fungerar ger den överblick över insatser och vem som gör vad. Adekvata insatser påskyndas och följs upp.
- Alla som behöver insatser från både socialtjänsten och hälso- och sjukvården kan få en SIP för att tillgodose behoven.
- 9 av 10 föräldrar till barn med NPF har inte erbjudits en SIP och hela 7 av 10 föräldrar känner inte ens till att möjligheten finns.
- Ca 40 % av kommunerna har en rutin om att den enskilde ska informeras om sina rättigheter till SIP – andelen har minskat från 60% året innan.

Praktiskt stöd av koordinator

ett förebyggande arbete

- **Tillfällig akut hjälp**
- **Utan biståndsbedömning**
- **Fristående från myndighetsutövning**
- **Helhetsperspektiv på familjens situation**
- **Överenskommelse med föräldrarna om innehåll**
- **Arbetar inom befintligt regelverk**
- **Bygger upp kontaktnät tillsammans med föräldrarna**

Nka - projekt med intresserade kommuner

- Vara med och utveckla funktionen som koordinator i ordinarie verksamhet
- Basera funktionen på kända framgångsfaktorer
- Anpassa efter lokala förhållanden
- Pågå i tre år
- Delta i systematisk uppföljning

Vilka jobbar tillsammans?

- **Nationellt kunskapscentrum anhöriga**
- **Socialstyrelsen**
- **8-10 kommuner/stadsdelar**

- **Metodstöd från Bräcke Diakoni**
- **Systematisk uppföljning SU-pilot, SoS**
- **Sammanställning o analys Linnéuniversitetet**

Mer om koordinator

Följ utvecklingen på Nka´s hemsida

**[http://www.anhoriga.se/samverkansprojekt/
koordinator-till-foraldrar-som-har-barn-med-
funktionsnedsattning/](http://www.anhoriga.se/samverkansprojekt/koordinator-till-foraldrar-som-har-barn-med-funktionsnedsattning/)**

- Organisatoriska framgångsfaktorer – till beslutsfattare
- Stöd för praktiskt arbete – till profession
- Material på Kunskapsguiden.se

Vägar till förbättrad samordning av insatser för barn med funktionsnedsättning

Kunskapsstöd om samordnad information, gemensam planeringsprocess och praktiskt stöd

